

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI**

Qo‘lyozma huquqida

UO‘K: 330.43:314(575.1)

JAMALDINOVA ASALXON SALIYEVNA

**O‘ZBEKISTONDA DEMOGRAFIK JARAYONLAR O‘ZGARISHINI
STATISTIK TADQIQ QILISH VA PROGNOZLASHTIRISH**

08.00.06 – Ekonometrika va statistika ixtisosligi

Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) ilmiy darajasini olish uchun yozilgan

DISSERTATSIYA

**Ilmiy rahbar: Xujakulov Xaitmurat Djavliyevich
iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent**

Toshkent – 2025

MUNDARIJA:

KIRISH.....	3
I BOB. DEMOGRAFIK JARAYONLARNI STATISTIK O‘RGANISHNING NAZARIY VA USLUBIY ASOSLARI.....	12
1.1. Demografiya tushunchasi va uni statistik o‘rganishning nazariy asoslari...	12
1.2. Demografik jarayonlarga ta’sir etuvchi omillarni statistik o‘rganishning ahamiyati.....	26
1.3. Demografik jarayonlarning o‘zgarishini statistik o‘rganishda xalqaro tajribalar va standartlar.....	37
<i>Birinchi bob bo‘yicha xulosa.....</i>	<i>49</i>
II BOB. O‘ZBEKISTONDA DEMOGRAFIK JARAYONLARNING ZAMONAVIY HOLATI VA HARAKATINING STATISTIK TAHLILI.....	51
2.1. O‘zbekistonda aholini takror barpo etishning tabiiy harakati ko‘rsatkichlarini statistik baholash.....	51
2.2. Respublikada aholi migratsion harakati ko‘rsatkichlarining statistik tahlili.....	73
2.3. Demografik jarayonlarni prognozlashning usullari va ulardan foydalanishning shart-sharoitlari.....	82
<i>Ikkinchi bob bo‘yicha xulosa.....</i>	<i>94</i>
III BOB. DEMOGRAFIK JARAYONLARNI STATISTIK MODELLASHTIRISH VA PROGNOZLASHTIRISH.....	95
3.1. O‘zbekistonda aholining istiqboldagi sonini aniqlashning statistik usullari.....	95
3.2. Demografik jarayonlarning holati va harakatini o‘rganishda ekonometrik modellarni qo‘llash va olingan natijalarni baholash usullari.....	104
3.3. Demografik jarayonlarni ko‘p variantli prognozlashtirishni takomillashtirish masalalari.....	116
<i>Uchinchi bob bo‘yicha xulosa.....</i>	<i>125</i>
XULOSA VA TAKLIFLAR.....	126
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI.....	128
ILOVALAR.....	135